
Przetwarzanie wstępne danych

Projekt Eksploracji Danych

JERZY STEFANOWSKI
Instytut Informatyki
Politechnika Poznańska

Wykład 3 – transformacje i dyskretyzacja
2020

Plan wykładu

1. Miejsce przetwarzania wstępnego danych w procesie KDD
2. Związki z integracją danych
3. Oczyszczanie danych
  - Nieznane wartości atrybutów
  - Identyfikacja obserwacji odstających
4. Redukcja rozmiarów danych
  - Selekcja atrybutów
  - Wybór obiektów
5. Dyskretyzacja atrybutów liczbowych

Slajdy – niektóre częściowo oparte na materiałach od Han i Tan, Steinbach, Kumar

Transformacje danych: Dyskretyzacja

- Niektóre metody wymagają danych dyskretnych, np. Naïve Bayes, zbiory przybliżone, reguły asocjacyjne, wzorce sekwencji.
- Ponadto przydatne do podsumowania danych i redukcji rozmiarów.
- Dyskretyzacja jest:
  - procesem zamiany atrybutów liczbowych na atrybuty symboliczne typu porządkowego. Polega ona podziale oryginalnej dziedziny atrybutu liczbowego na pewną liczbę przedziałów i przypisaniu tym przedziałom kodów symbolicznych.

Klasyfikacja metod

- Wiele różnorodnych podejść:
  - Nadzorowana vs. nienadzorowana,
  - Globalna vs. lokalna (z punktu widzenia atrybutów lub decyzji o zestawie przedziałów),
  - Dynamiczna vs. Statyczna (dobór parametrów).
  - Hierarchiczna vs. niehierarchiczna (przedziały dobiera się stopniowe)
  - Rozłączone vs. nakładające się przedziały

Wybrane metody

Table 6.2. Taxonomy of Discretization Methods

Method	Taxonomy (corresponding to Section 2)										
	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Equal-width	primary	unsupervised	parametric	non-hierarchical	univariate	disjoint	global	eager	time-insensitive	nominal	non-fuzzy
Equal-frequency											
Fixed-frequency											
Multi-interval-entropy-minimization	primary	supervised	non-parametric	hierarchical	univariate	disjoint	global	eager	time-insensitive	nominal	non-fuzzy
ChiMerge	primary	supervised	non-parametric	hierarchical	univariate	disjoint	global	eager	time-insensitive	nominal	non-fuzzy
StatDisc											
InfoMerge											
Cluster-based	primary	unsupervised	non-parametric	hierarchical	multivariate	disjoint	global	eager	time-insensitive	nominal	non-fuzzy
ID3	primary	supervised	parametric	hierarchical	univariate	disjoint	local	eager	time-insensitive	nominal	non-fuzzy
Non-disjoint	composite	unsupervised	*	non-hierarchical	univariate	non-disjoint	global	eager	time-insensitive	nominal	non-fuzzy
Lazy	composite	*	*	*	univariate	non-disjoint	global	lazy	time-insensitive	nominal	non-fuzzy
Dynamic-qualitative	primary	unsupervised	non-parametric	non-hierarchical	univariate	disjoint	local	lazy	time-sensitive	nominal	non-fuzzy
Ordinal	composite	*	*	*	univariate	disjoint	global	eager	time-insensitive	ordinal	non-fuzzy
Fuzzy	composite	*	*	*	univariate	non-disjoint	global	eager	time-insensitive	nominal	fuzzy
Iterative-improvement	composite	supervised	*	hierarchical	multivariate	disjoint	global	eager	time-insensitive	nominal	non-fuzzy

Note: each entry of the taxonomy is

0. primary vs. composite;

1. supervised vs. unsupervised;

2. parametric vs. non-parametric;

3. hierarchical vs. non-hierarchical;

4. univariate vs. multivariate;

5. disjoint vs. non-disjoint;

6. global vs. local;

7. eager vs. lazy;

8. time-sensitive vs. time-insensitive;

9. ordinal vs. nominal;

10. fuzzy vs. non-fuzzy.

An entry filled with '*' indicates that the corresponding method can be conducted in either way of the corresponding taxonomy entry.

This often happens for composite methods, whose taxonomy depends on their primary methods.

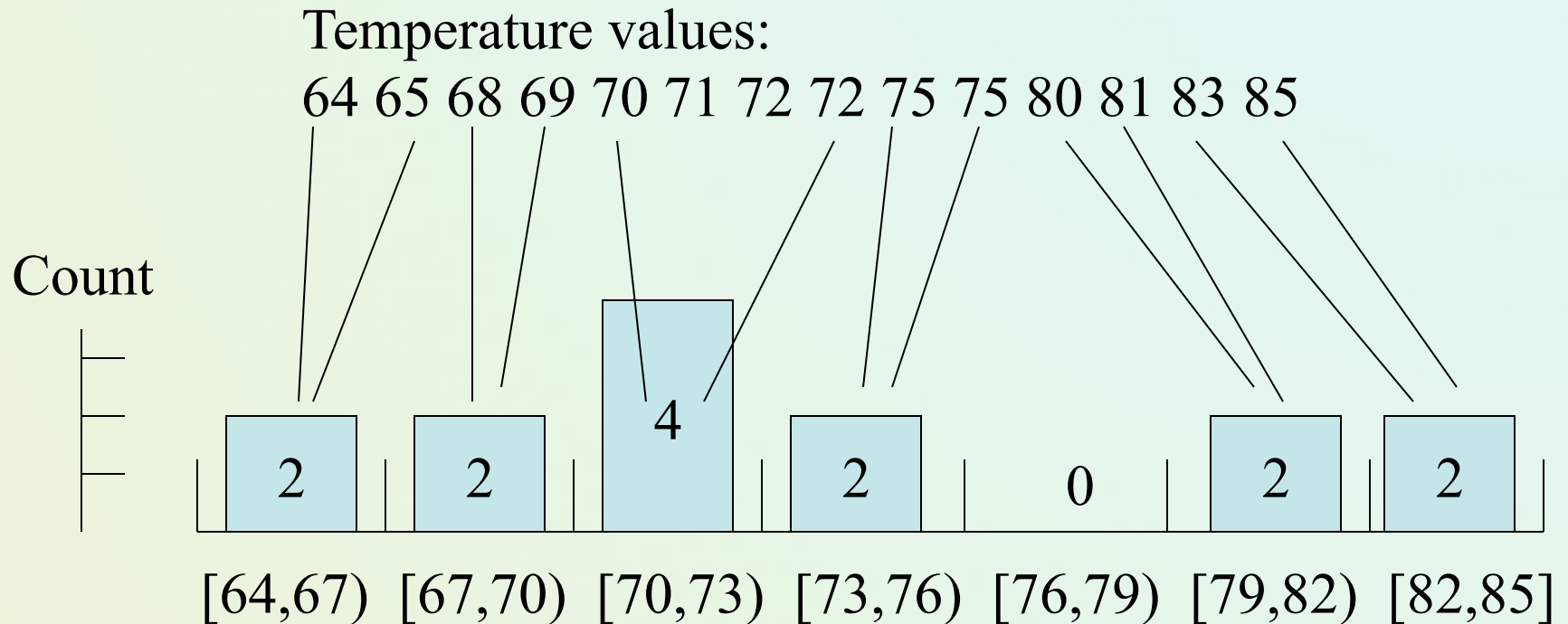
Przykładowe popularne metody dyskretyzacji

- Podział równymi przedziałami (*equal-width interval*)
  - Podziel zakres przedziału atrybutu na N podprzedziałów równej długości.
- Podział przedziałami o równej częstości (*equal-frequency interval*);
  - Podprzedziały zawierają w przybliżeniu taką samą liczbę obserwacji.
- *ChiMerge* –zachowuje podobieństwo względnych częstości klas decyzyjnych w podprzedziałach.
- Minimalizacja entropii warunkowej klas decyzyjnych (*Class Entropy discretization*);
  - Wersja lokalna, wersja wykorzystująca zasadę MDL, wersja globalizowana.
- Modyfikacje algorytmów analizy skupień (aglomeracyjne z warunkiem zatrzymania)

Discretization: Equal-Width (Length)

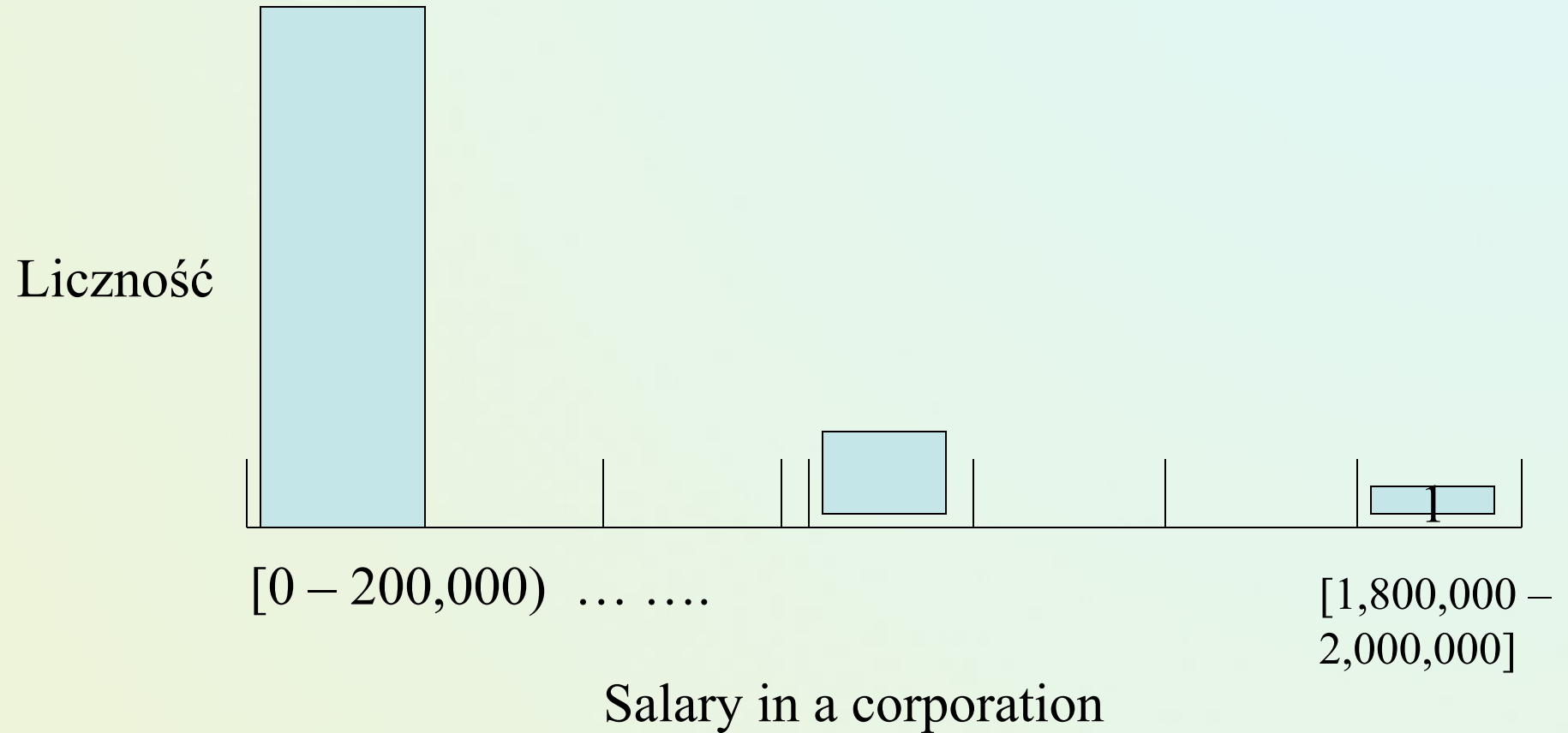

Equal Width, bins $\text{Low} \leq \text{value} < \text{High}$

Discretization: Equal-Width / niewłaściwe bardzo skośne rozkłady

---

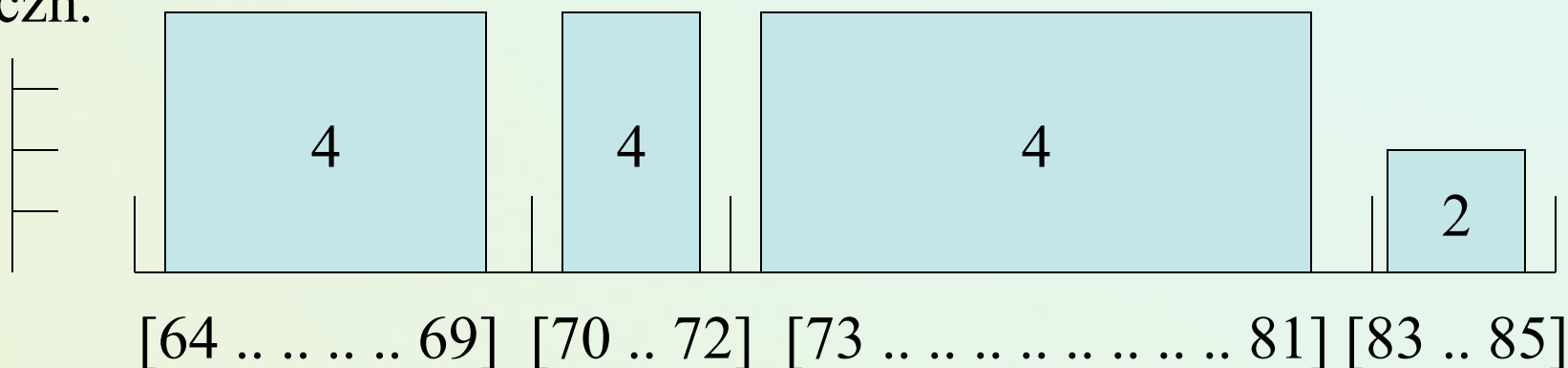
Discretization: Equal-Frequency

Temperatura (F):

64 65 68 69 70 71 72 72 75 75 80 81 83 85

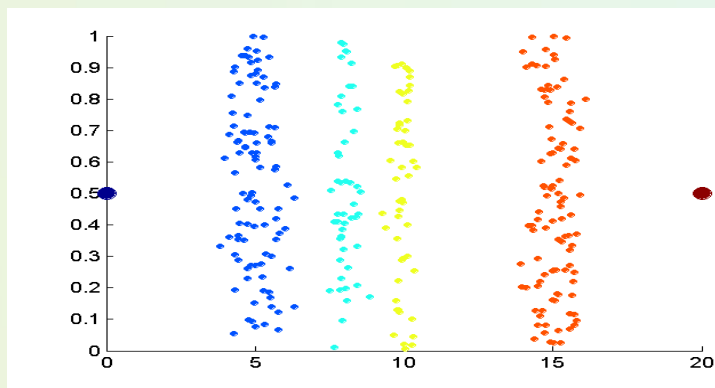
Liczn.

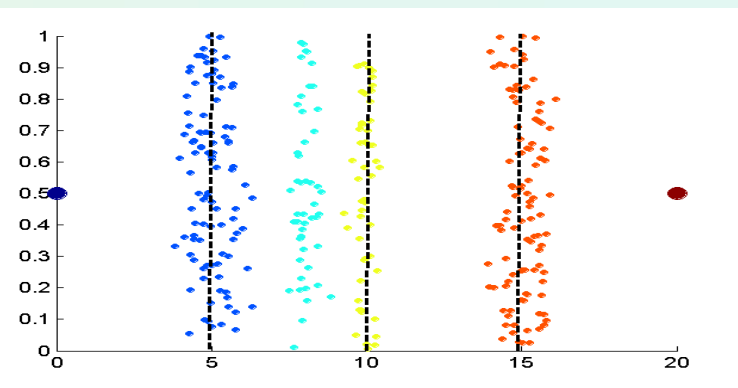
W przybliżeniu 4 na przedział

Dyskretyzacja nienadzorowana

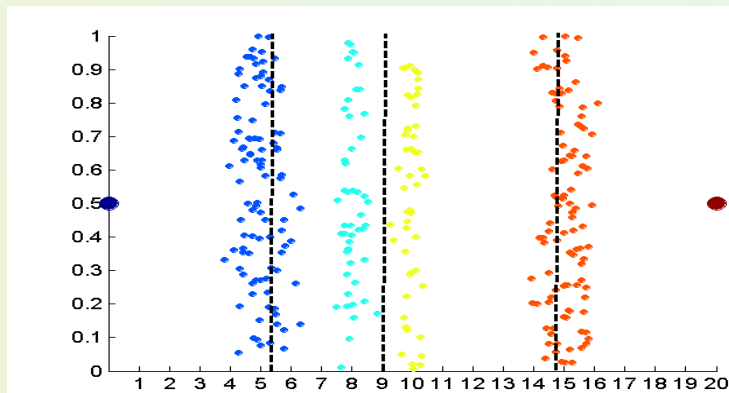
Różne podejścia do specyficznego rozkładu danych

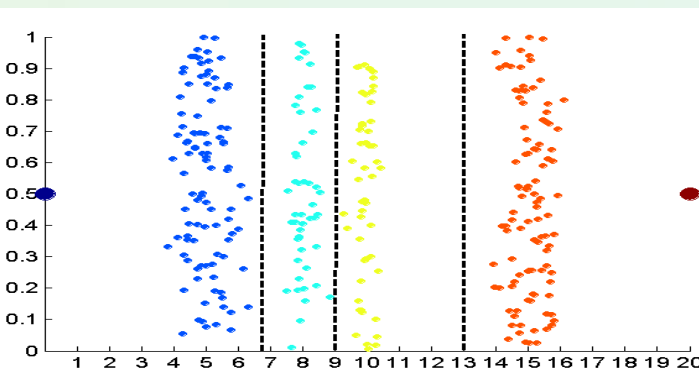
Data

Equal interval width

Equal frequency

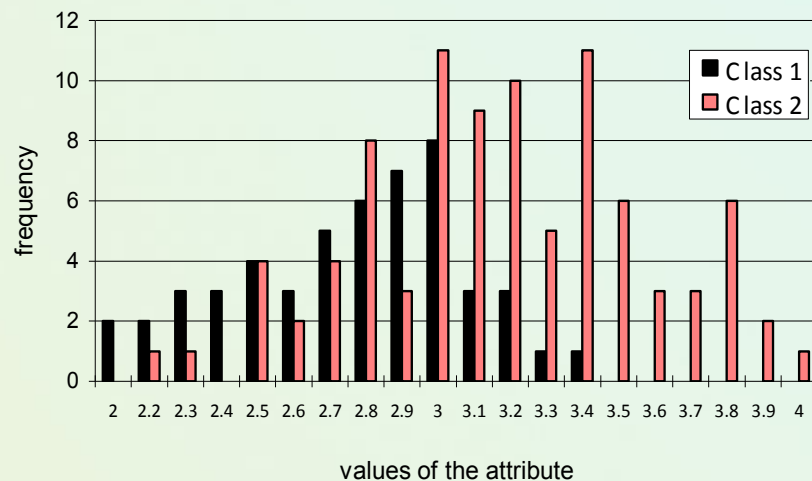

K-means

Supervised (class) discretization – nadzorowana dyskretyzacja

---

- Użyj dodatkowo informacji o etykietyzacji (class labels) przykładów.

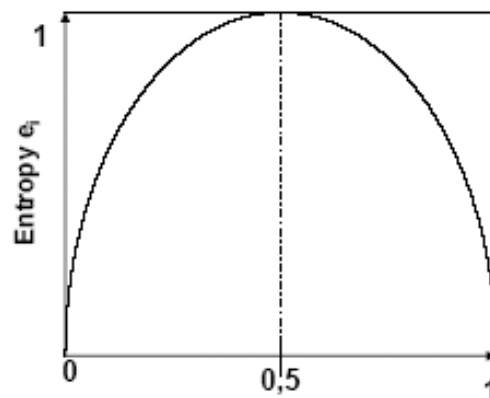
- Minimal entropy based approaches; Chi-Merge, others

Entropia informacji – przypomnienie właściwości

- Interpretacja entropii dla binarnych klas

$$e_i = - \sum_{j=1}^k p_{ij} \log_2 p_{ij}$$

- Jak sytuacja jest najbardziej pożądana?
- Informacja dodatkowa $\rightarrow$ entropia warunkowa

Entropy-Based Discretization

- Dany jest zbiór przykładów S ; Jeśli S podzielimy na 2 podprzedziały S_1 i S_2 używając punktu (cut point) T , entropia warunkowa:

$$E(S, T) = \frac{|S_1|}{|S|} Ent(S_1) + \frac{|S_2|}{|S|} Ent(S_2)$$

- Przeanalizuj wszystkie punkty cięcia
- Wybierz ten, który minimalizuje entropię.
- Proces można kontynuować aż do warunku zapytania

$$Ent(S) - E(T, S) > \delta$$

- MDL principle jako podstawa warunku zatrzymania

Przykład obliczeń

- Entropia przed podziałem $Ent(S) = -\frac{3}{6} \cdot \lg \frac{3}{6} - \frac{3}{6} \cdot \lg \frac{3}{6} = 1$
- Atrybut IQ i punkt graniczny $T=107$ (intr. Lewy $< T$)

105	107	107	109	113	115
yes	no	no	no	yes	yes

$$Ent(S | T) = \frac{1}{6}(-1 \cdot \lg 1) + \frac{5}{6}\left(-\frac{3}{5} \cdot \lg \frac{3}{5} - \frac{2}{5} \lg \frac{2}{5}\right) = 0.811$$

- Inny punkt graniczny $T=113$ $Ent(S|T) = 0.541$ - najlepszy możliwy.
- Warunek Fayyad' a i Iraniego

Dyskretyzacja lokalna vs. wiele atrybutów

- Nadzorowana dyskretyzacja z miarą entropii
  - W zasadzie lokalna, można sterować liczbą przedziałów
- Wersja globalizowana?
  - Przeanalizuj wszystkie atrybuty i oceń je (np. gain entropii).
  - Wybierz jeden z atrybutów.
  - Wykonaj dyskretyzację binarną i podziel tabelę danych na dwie podtabelę
  - Powtórz procedurę w każdej z podtabeli

Porównanie różnych metod [Grzymała]

- Ocena eksperymentalna z LEM2

330

M. R. Chmielewski and J. W. Grzymała-Busse

Table 2. Accuracy Rate after Discretization

Data set	Equal interval width	Equal frequency per interval	Minimal class entropy	Cluster analysis
<i>GM</i>	68.0	59.0	73.0	69.0
<i>rocks</i>	57.5	54.2	55.6	53.0
<i>iris</i>	91.5	86.7	82.0	95.3
<i>bank</i>	77.3	95.5	84.9	97.0
<i>hsv-r</i>	42.5	35.8	46.7	48.3
<i>bupa</i>	41.9	39.7	41.3	42.5
<i>glass</i>	54.7	49.5	56.1	60.3
<i>wave</i>	99.4	99.4	99.4	99.8
<i>image</i>	69.0	70.0	73.8	77.6
<i>cars</i>	58.0	59.6	67.8	63.7

Podsumowanie

- Właściwe przygotowanie danych jest bardzo istotne, gdyż decyduje o jakości dalszych etapów.
- Należy mu poświęcić odpowiednio wystarczająco czasu.
- Niektóre mechanizmy → raczej „sztuka” i eksperckie doświadczenie niż rutynowe sformalizowane działania.

I to by było na tyle ...

Nie zadawajaj się tym
co usłyszałeś – poszukuj więcej!
Czytaj książki oraz samodzielnie
eksploruj dane!

